

Công nghiệp nông: 90% vào tay Trung Quốc.

Nhập siêu thị Trung Quốc tăng đều đặn hàng năm, 90% đơn công nghiệp nông nhập vào tay nhà thầu Trung Quốc: nền kinh tế Việt Nam ngày càng phải thu hẹp vào Trung Quốc một cách đáng ngại. RFI Việt Nam phỏng vấn tiến sĩ Nguyễn Quang A tại Hà Nội.

Một cửa hàng bán giày dép tại Hà Nội.
Hàng hoá Trung Quốc đang tràn ngập trên thị trường Việt Nam.

Chuyên trang Diễn đàn Kinh tế VEF ngày 27/6 vừa qua đã đăng trên mạng Internet một bài báo tựa đề “Sở hữu ái kỷ lệ cho một nhà thầu Trung Quốc”. Trong bài này, tác giả Minh Tân đã đề cập đến đơn án cung cấp thiết bị, vật tư kỹ thuật và dịch vụ kỹ thuật cho nhà máy thủy điện Dakdrinh (Quảng Ngãi). Đây là một gói thầu quốc tế, nhưng theo bài báo, “ngay từ khâu đánh giá sơ bộ hồ sơ thầu đến khâu lựa chọn nhà thầu đều có nhiều khu vực tối”. Cho nên, cuối cùng, nhà thầu Dongfang Electric Corporation (DEC) của Trung Quốc thắng thầu, mặc dù công ty

này không hề đặt bất cứ tiêu chuẩn nào theo các quy định của Luật đầu tư và lao ra đã bị gạt ra ngay từ giai đoạn đánh giá sơ bộ.

Nhưng đây không phải là trường hợp duy nhất mà hiện nay, tuy đã đa số các gói thầu EPC (tóm gọn là thầu trọn gói, tức là thầu thi công, cung ứng thiết bị cho đến xây lắp) đã lọt vào tay các nhà thầu Trung Quốc. Theo nghiên cứu của Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách - VEPR, Đội học Quốc gia Hà Nội, có đến 90% dự án công nghiệp nặng như các công trình điện, khai khoáng, dầu khí, luyện kim, hóa chất... của Việt Nam đầu tư do Trung Quốc đảm nhiệm, với giá trị trung bình từ hàng trăm triệu cho đến hàng tỷ USD mỗi dự án.

Điều đáng nói là các nhà thầu Trung Quốc sau khi trúng thầu ở Việt Nam không chỉ đem theo các chuyên gia, mà còn đưa rất nhiều lao động phổ thông sang, mặc dù luật Việt Nam không cho phép số đông lao động phổ thông là người nước ngoài.

Theo tờ Thanh Niên, trong bài báo đăng trên mạng ngày 20/6, tại Hội Phòng, Quảng Ninh, đi kèm một nhà máy nhiệt điện do nhà thầu Trung Quốc đảm nhiệm là hàng trăm công nhân Trung Quốc đổ về. Có thể, xung quanh nhà máy nhiệt "phổ Tàu" xuất hiện, làm đảo lộn cuộc sống của người dân địa phương.

Tại xã Khánh Phú, huyện Yên Khánh (Ninh Bình), số công nhân Trung Quốc cũng đông đến mức mà theo tờ Thanh Niên, đã hình thành một "Phố Trung Quốc", với gần 1.500 lao động Trung Quốc làm việc cho Nhà máy điện Ninh Bình mà không có giấy phép. Họ tự nhiên có một đồng đội công nhân Trung Quốc là người lao động Việt Nam thi công ăn việc làm và tình trạng này gây ra nhiều vấn đề phức tạp về an ninh trật tự.

Đã không có biện pháp ngăn chặn hoặc giảm bớt làn sóng ồ ạt lao động Trung Quốc, có nơi còn xây phố dành riêng cho người Hoa. Báo mạng Tuổi Trẻ Việt Nam cuối tháng 6 vừa qua đã tiết lộ là một khu phố dành riêng cho người Hoa mang tên mang cái tên rất Tàu là Đông Đô Đội Phố đang được triển khai đầu tư xây dựng ngay giữa trung tâm Thành Phố Mới ở Bình Dương. Khu phố này do chính Công ty Becamex IJC của tỉnh Bình Dương làm chủ đầu tư.

Trang web của công ty Becamex IJC quảng cáo dự án này là: "Sở kết hợp tài tình trong cách bố trí màu sắc và không gian biệt lập trong trung tâm của người Hoa, tạo nên một không gian sống, vui chơi và trường học văn minh hiện đại."

Một hiện tượng khác cũng đáng lo ngại không kém là việc các lái buôn Trung Quốc gần đây lại đẩy mạnh hơn nữa việc thu gom nông sản ở Việt Nam, thậm chí vào tận vườn của nông dân để mua. Điều này không hẳn là có lợi cho nông dân, mà trái lại, các lái buôn Trung Quốc có đẩy mạnh mua, đẩy lúc thì đẩy giá lên thật cao, lúc thì ép giá xuống thật thấp.

Hiện tượng này gây thiệt hại lâu dài cho nông dân và cho ngành xuất khẩu nông sản nói chung của Việt Nam. Ngoài ra, nó còn gián tiếp làm giá lạm phát tăng, thậm chí lạm phát cũng như các mặt hàng thiết yếu trong nước tăng cao, khiến đời sống dân nghèo càng thêm khổ hơn. Điều đáng nói là hiện tượng nói trên đã kéo dài từ nhiều năm qua, chắc chắn phải tiếp diễn.

Trở lại từ Nông Thôn Ngày Nay tháng 6 vừa qua, tiến sĩ Phạm Tấn Thành, chuyên gia kinh tế cao cấp giải thích: “Tư tưởng chủ đạo hiện nay sẽ phải hợp tác với các bên, ngành của ta không thể, dù hiện tại không quen lý, không thành kế hoạch để ngành hàng hóa nói chung và nông sản nói riêng xuất sang TQ. Lợi ích quốc gia của chúng ta đã chuyển đổi từ lên hàng đầu, mà mới chỉ quan tâm đến lợi ích của một nhóm nào đó. Do vậy, nhiều nông sản của ta xuất sang TQ rơi vào tình trạng không thể quen lý nổi. Cuối cùng thiệt hại về mình là chúng ta.”

Những yêu cầu nói trên đã khiến kinh tế Việt Nam ngày càng phải thu hẹp vào Trung Quốc. Trước khi mà hiện tượng này, Việt Nam cần phải thi hành những biện pháp gì?

Reuters

Thanh Phßng